Załącznik Nr 1 do
Zarządzenia Dyrektora Szkoły 17/2026
z dnia 29.09.2026r.

INSTRUKCJA POSTĘPOWANIA W PRZYPADKU ALARMU POWIETRZNEGO W ZESPOLE SZKÓŁ W PAWŁOSIOWIE

Podstawa opracowania:
Instrukcję opracowano w oparciu o aktualne zasady alarmowania i ostrzegania ludności oraz zalecenia zawarte w „Poradniku bezpieczeństwa" (wydanego przez Rząd Rzeczypospolitej Polskiej). Zgodnie z obowiązującymi zasadami ogłoszenie alarmu dla ludności następuje poprzez ciągły, modulowany dźwięk syreny trwający 3 minuty, natomiast odwołanie alarmu – poprzez ciągły, jednostajny dźwięk syreny trwający 3 minuty.
Instrukcja określa sposób postępowania osoby kierującej pracą Szkoły oraz nauczycieli i pracowników w celu zapewnienia bezpieczeństwa uczniom w przypadku wystąpienia zagrożenia, w szczególności zagrożenia z powietrza.

Powołując się na Zarządzenie Nr 0050.73.2025 Wójta Gminy Pawłosiów w sprawie powołania Zespołu do realizacji zadań związanych z wdrożeniem zapisów ustawy o ochronie ludności i obronie cywilnej w zakresie warunków tworzenia obiektów zbiorowej ochrony na terenie Gminy Pawłosiów z dnia 17.10.2025r. oraz Protokół Wójta Gminy Pawłosiów z weryfikacji zdolności podmiotu do wykonywania zadań ochrony ludności i obrony cywilnej z dnia 03.12.2025r. ustalono gotowość Zespołu Szkół w Pawłosiowie do realizacji zadań oraz świadczenia następujących usług i czynności:
- gromadzenie i zarządzanie zapasami: zapewnienie szkole niezbędnych materiałów i artykułów pierwszej pomocy, takie jak jedzenie, środki opatrunkowe, woda,
- przygotowanie planów awaryjnych: przygotowanie szkoły do ewentualnych przekształceń w obiekty służące celom wojennym, takich jak schroniska, punkty medyczne czy miejsca przechowywania zapasów,
- organizacja ewakuacji: przygotowanie planów ewakuacyjnych dla uczniów, nauczycieli oraz pracowników administracji w przypadku zagrożenia wojennego lub kryzysu.

I. ZADANIA DYREKTORA SZKOŁY PO USŁYSZENIU ALARMU

1. Rozpoznanie sytuacji

Po usłyszeniu 3-minutowego, modulowanego sygnału syreny dyrektor szkoły:

a) zachowuje spokój i niezwłocznie podejmuje działania mające na celu ochronę dzieci i pracowników;
b) sprawdza oficjalne informacje dotyczące rodzaju zagrożenia: Alert RCB, RSO, oficjalne komunikaty właściwych służb i organów administracji;
c) ustala, czy alarm jest związany z rzeczywistym zagrożeniem czy z wcześniej zapowiedzianym ćwiczeniem;
d) w przypadku rzeczywistego zagrożenia uruchamia obowiązujące w szkole procedury bezpieczeństwa.

Uwaga: w sytuacji bezpośredniego zagrożenia nie należy oczekiwać na dodatkowe potwierdzenie, jeżeli opóźnienie mogłoby narazić uczniów lub pracowników na niebezpieczeństwo.

II. OGŁOSZENIE ALARMU WEWNĘTRZNEGO W SZKOLE

Dyrektor szkoły niezwłocznie przekazuje nauczycielom i pracownikom polecenie:
„UWAGA! OGŁOSZONO ALARM. PROSZĘ NIEZWŁOCZNIE ZAPEWNIĆ DZIECIOM BEZPIECZNE SCHRONIENIE W WYZNACZONYCH MIEJSCACH. NAUCZYCIELE ZABIERAJĄ LISTY OBECNOŚCI I POSTĘPUJĄ ZGODNIE Z PROCEDURĄ."
Komunikat zostaje przekazany za pomocą komunikatu głosowego i ustalonego wcześniej sygnału wewnętrznego.
Należy pamiętać: Alarm powietrzny nie jest sygnałem do opuszczenia budynku i wyjścia na otwartą przestrzeń. W przypadku zagrożenia z powietrza należy dążyć do jak najszybszego umieszczenia uczniów i pracowników w odpowiednio wybranym, bezpiecznym miejscu wewnątrz budynku. Rządowy Poradnik Bezpieczeństwa wskazuje, że schronienie powinno być w miarę możliwości pozbawione okien, posiadać grube ściany i strop oraz możliwość bezpiecznego opuszczenia pomieszczenia. (Gov.pl)

III. ZADANIA NAUCZYCIELI

Po otrzymaniu informacji o alarmie nauczyciel:

1) zachowuje spokój i uspokaja uczniów;
2) przerywa prowadzone zajęcia;
3) niezwłocznie organizuje przejście uczniów do wyznaczonego miejsca schronienia – korytarz wewnątrz budynku szkoły między salami edukacyjnymi;
4) zabiera listę obecności uczniów;
5) sprawdza, czy wszyscy uczniowie znajdujące się pod jego opieką przemieściły się wraz z grupą i nie pozostawia ucznia bez opieki;
6) zwraca szczególną uwagę na uczniów wymagające dodatkowej pomocy;
7) stosuje się do poleceń dyrektora szkoły oraz służb ratowniczych;
8) po dotarciu do miejsca schronienia ponownie sprawdza stan liczebny grupy.

Szczególnie ważne w przedszkolu: W czasie alarmu nauczyciel nie może samodzielnie opuścić grupy, nawet w celu uzyskania dodatkowych informacji. Wszystkie dzieci muszą pozostawać pod stałą opieką osoby dorosłej.

IV. ORGANIZACJA SCHRONIENIA UCZNIÓW

Uczniów należy skierować do wcześniej wyznaczonych w szkole miejsc schronienia, które:

- znajdują się wewnątrz budynku,
- są z dala od dużych przeszkleń,
- obudowane są grubymi ścianami i stropem,
- zapewniają możliwość przebywania większej liczby osób,
- są z dostępem do powietrza oraz wyjściem awaryjnym.

V. ZACHOWANIE W MIEJSCU SCHRONIENIA

Po umieszczeniu uczniów w wyznaczonym miejscu:

Dyrektor:

- koordynuje działania nauczycieli i pracowników;
- utrzymuje kontakt z właściwymi służbami;
- monitoruje oficjalne komunikaty;
- ustala aktualną liczbę uczniów i pracowników;
- podejmuje decyzje zgodnie z poleceniami służb.

Nauczyciele:

- zapewniają uczniom i dzieciom opiekę;
- uspokajają uczniów i dzieci oraz ograniczają panikę;
- utrzymują grupę razem;
- sprawdzają stan liczebny uczniów, dzieci;
- informują dyrektora o brakujących osobach, urazach lub innych problemach.

W miarę możliwości należy ograniczyć korzystanie z telefonów do sytuacji niezbędnych.

VI. ZAMKNIĘCIE I ZABEZPIECZENIE POMIESZCZEŃ

Jeżeli jest to możliwe i nie powoduje opóźnienia w zapewnieniu bezpieczeństwa uczniom i dzieciom:

- zamknąć okna, opuścić rolety i zamknąć drzwi;
- ograniczyć dostęp do pomieszczeń zagrożonych;
- wyłączyć urządzenia, których pozostawienie włączonych może stworzyć zagrożenie;
- nie podejmować czynności, które wymagają opuszczenia bezpiecznego miejsca.

Bezpieczeństwo uczniów i dzieci ma pierwszeństwo przed zabezpieczeniem mienia.

VII. LICZENIE UCZNIÓW, DZIECI I PRACOWNIKÓW

Po dotarciu do miejsca schronienia nauczyciel dokonuje sprawdzenia obecności.
Informację przekazuje dyrektorowi:
Grupa: .....
Liczba uczniów, dzieci obecnych: .....
Liczba uczniów, dzieci nieobecnych: .....
Liczba pracowników: .....
Uczniowie, dzieci/pracownicy wymagający pomocy: .....
W przypadku stwierdzenia braku ucznia, dziecka należy natychmiast poinformować dyrektora, który podejmuje dalsze działania i kontaktuje się ze służbami.
Nie należy samodzielnie opuszczać miejsca schronienia w celu poszukiwania ucznia, dziecka, jeżeli stwarzałoby to zagrożenie dla życia lub zdrowia.

VIII. UCZNIOWIE I DZIECI WYMAGAJĄCE SZCZEGÓLNEJ OPIEKI

Uczniom, dzieciom: najmłodszym, z niepełnosprawnościami, dzieciom mającym trudności z samodzielnym przemieszczaniem się, dzieciom wymagającym szczególnej pomocy lub wsparcia podczas przejścia do miejsca schronienia pomagają pracownicy obsługi wyznaczeni do konkretnych grup przez dyrektora.

IX. JEŻELI ALARM ZASTANIE UCZNIÓW, DZIECI NA ZEWNĄTRZ

Jeżeli alarm zostanie ogłoszony podczas pobytu uczniów, dzieci: na placu zabaw, podczas spaceru, na boisku, podczas wyjścia poza budynek, należy jak najszybciej skierować uczniów, dzieci do odpowiedniego miejsca schronienia, zgodnie z lokalnymi warunkami i poleceniami służb. Jeżeli natychmiastowe dotarcie do budynku lub innego schronienia jest niemożliwe, należy wykorzystać najbliższe dostępne bezpieczne miejsce.

W przypadku wystąpienia eksplozji na otwartym terenie oficjalny Poradnik Bezpieczeństwa zaleca padnięcie na ziemię, najlepiej w zagłębieniu terenu, i osłonięcie głowy. (Gov.pl)

X. POWIADOMIENIE SŁUŻB I ORGANU PROWADZĄCEGO

W przypadku rzeczywistego zagrożenia dyrektor:

1) stosuje się do komunikatów i poleceń służb;
2) w sytuacji wymagającej interwencji korzysta z numeru alarmowego 112;
3) przekazuje służbom w szczególności:

- nazwę i adres szkoły,
- liczbę uczniów, dzieci,
- liczbę pracowników,
- informacje o osobach wymagających pomocy,
- informacje o zaobserwowanych zagrożeniach;

W przypadku wystąpienia takiej sytuacji komunikację należy prowadzić za pośrednictwem oficjalnych kanałów komunikacji.

XI. KONTAKT Z RODZICAMI

W czasie trwania alarmu:

- uczniowie, dzieci pozostają pod opieką szkoły;
- rodzice/opiekunowie prawni powinni otrzymywać informacje wyłącznie zgodnie z komunikatami dyrektora i służb;
- należy unikać sytuacji, w której wielu rodziców jednocześnie telefonuje do szkoły;
- w miarę możliwości informacje przekazywać SMS-em, poprzez ustalony system komunikacji z rodzicami lub innym oficjalnym kanałem.

Rodzice nie powinni być wzywani do natychmiastowego odbioru dzieci w czasie trwania zagrożenia, jeżeli opuszczenie przez nich bezpiecznego miejsca i przemieszczanie się mogłoby stworzyć dodatkowe zagrożenie.

XII. ODWOŁANIE ALARMU

Po usłyszeniu ciągłego, jednostajnego dźwięku syreny trwającego 3 minuty oznaczającego odwołanie alarmu (Gov.pl) dyrektor:

1. sprawdza oficjalne komunikaty służb;
2. wydaje nauczycielom polecenie pozostania w miejscach schronienia do czasu uzyskania potwierdzenia, że można je bezpiecznie opuścić;
3. po uzyskaniu informacji o zakończeniu zagrożenia organizuje powrót uczniów, dzieci do sal;
4. sprawdza stan uczniów, dzieci i pracowników;

5. ocenia stan budynku i jego otoczenia;
6. w przypadku uszkodzeń lub zagrożeń nie zezwala na powrót do pomieszczeń i powiadamia odpowiednie służby.

Samo zakończenie sygnału syreny nie powinno być traktowane jako automatyczna zgoda na opuszczenie schronienia, jeżeli nadal istnieją inne zagrożenia lub służby wydały odmienne polecenia.

XIII. DOKUMENTOWANIE ZDARZENIA

Po zakończeniu zagrożenia dyrektor:

- sporządza krótką notatkę służbową dotyczącą przebiegu zdarzenia;
- odnotowuje podjęte działania;
- ustala, czy wszyscy uczniowie, dzieci i pracownicy byli bezpieczni;
- dokumentuje ewentualne obrażenia, szkody lub inne zdarzenia;
- dokonuje analizy funkcjonowania procedury;
- w razie potrzeby wprowadza zmiany do procedur bezpieczeństwa.

XIV. PRZYGOTOWANIE SZKOŁY DO SYTUACJI ALARMOWEJ

Dyrektor powinien zapewnić:

1. Wyznaczenie miejsc schronienia.
   Należy wskazać i oznaczyć miejsca, do których poszczególne grupy będą kierowane w przypadku alarmu.
2. Ustalenie dróg dojścia

Dla każdej grupy należy określić:

- podstawową drogę dojścia,
- alternatywną drogę dojścia,
- miejsce docelowe.

3. Przygotowanie wykazów

Nauczyciele powinni mieć łatwy dostęp do:

- list uczniów, dzieci,
- aktualnych danych kontaktowych rodziców/opiekunów,
- informacji niezbędnych do zapewnienia uczniom, dzieciom bezpieczeństwa.

4. Przygotowanie wyposażenia

W miarę możliwości należy przygotować przedszkolny zestaw awaryjny, dostosowany do potrzeb dzieci i placówki.

Może on zawierać m.in.: wodę, podstawową apteczkę, podstawowe środki higieniczne, rękawiczki jednorazowe, materiały pomagające dzieciom zachować spokój.

Rola i odpowiedzialność pracowników ZS w Pawłosiowie w przypadku zagrożenia powietrznego:

Stanowisko/Funkcja	Rola	Zakres odpowiedzialności
Dyrektor szkoły	Kierownik akcji	- ogłasza i odwołuje alarm, zarządza wdrożenie procedury, przekazuje komunikaty służb; - utrzymuje kontakt ze służbami

		ratowniczymi i organem prowadzącym; - koordynuje działania całej szkoły.
Zastępca/osoba wyznaczona	Zastępstwo kierownika akcji	- przejmuje obowiązki dyrektora w razie jego nieobecności; - nadzoruje procedurę i utrzymuje kontakt ze służbami.
Nauczyciele	Opiekunowie uczniów	- przerywają zajęcia i przeprowadzają uczniów do wyznaczonych miejsc schronienia; - uspokajają uczniów, monitorują ich stan psychiczny i emocjonalny; - pilnują dyscypliny; - udzielają podstawowej pomocy potrzebującym.
Pedagog/pedagog specjalny/psycholog	Wsparcie psychiczne	- wspiera młodzież i personel w sytuacjach stresowych; - organizuje pomoc psychologiczną po ustaniu zagrożenia.
Sekretariat	Łączność i dokumentacja	- utrzymuje kontakt z rodzicami i służbami; - prowadzi dokumentację przebiegu zdarzenia.
Pracownicy obsługi (sprzątaczki, konserwator)	Zabezpieczenie budynku	- zamykają okna, drzwi, odcinają media, gaszą światło; - pomagają kierować ruchem / ewakuacją; - otwierają i zabezpieczają pomieszczenia schronienia.
Wyznaczeni pracownicy/pielęgniarka szkolna	Opieka medyczna	- udzielają pierwszej pomocy; - oceniają stan obrażeń poszkodowanych; - organizują miejsce dla osób wymagających opieki do czasu przybycia służb ratunkowych

XV. ĆWICZENIA

Procedurę należy okresowo przypominać pracownikom szkoły oraz, w odpowiedniej i dostosowanej do wieku formie, uczniom i dzieciom.

Ćwiczenia mogą obejmować:

- ✓ zapoznanie uczniów i dzieci z zasadą spokojnego przemieszczania się,
- ✓ przejście ustaloną drogą do miejsca schronienia,
- ✓ sprawdzenie list obecności,
- ✓ sprawdzenie sposobu komunikowania się pracowników,
- ✓ sprawdzenie przygotowania wyposażenia awaryjnego.

Ćwiczenia z udziałem uczniów i dzieci powinny być wcześniej odpowiednio przygotowane i przeprowadzone w sposób niedopuszczający do wywołania u uczniów i dzieci poczucia zagrożenia lub paniki. W przypadku ćwiczeń alarmowych należy stosować się do

komunikatów właściwych organów. Informacje o ćwiczeniach są przekazywane z wyprzedzeniem. (Gov.pl)

XVI. NAJWAŻNIEJSZE ZASADY DLA PRACOWNIKÓW SZKOŁY PO USŁYSZENIU MODULOWANEGO SYGNAŁU PRZEZ 3 MINUTY:

1. ZACHOWAJ SPOKÓJ.
↓
2. ZOSTAŃ Z UCZNIAMI, DZIEĆMI.
↓
3. PRZERWIJ ZAJĘCIA.
↓
4. ZABIERZ LISTĘ OBECNOŚCI.
↓
5. UDAJ SIĘ Z UCZNIAMI, DZIEĆMI USTALONĄ DROGĄ DO MIEJSCA SCHRONIENIA.
↓
6. SPRAWDŹ LICZBĘ UCZNIÓW, DZIECI.
↓
7. ZAPEWNIJ OPIEKĘ I SPOKÓJ UCZNIOM, DZIECIOM.
↓
8. PRZEKAŻ INFORMACJĘ O STANIE GRUPY DYREKTOROWI.
↓
10. POZOSTAŃ W MIEJSCU SCHRONIENIA DO ODWOŁANIA ALARMU I OTRZYMANIA INFORMACJI O MOŻLIWOŚCI JEGO OPUSZCZENIA.

NUMERY ALARMOWE

112 – numer alarmowy

W sytuacji alarmowej należy przede wszystkim stosować się do poleceń służb oraz oficjalnych komunikatów administracji publicznej.

Data obowiązywania: 29.09.2026r. **Zatwierdził: .....**